



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 20 kwietnia 2023 r.

Poz. 2451

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.135.2022.KN WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 18 kwietnia 2023 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, z 2023 r. poz. 572)

stwierdzam nieważność

§ 4. Załącznika do uchwały Nr LIX/392/2023 Rady Powiatu w Myśliborzu z dnia 20 marca 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowisko kierownicze oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradni psychologiczno-pedagogicznej, nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Myśliborski.

Uzasadnienie

W dniu 20 marca 2023 r. Rada Powiatu w Myśliborzu podjęła uchwałę Nr LIX/392/2023 zmieniającą uchwałę w sprawie określenia zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowisko kierownicze oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradni psychologiczno-pedagogicznej, nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Myśliborski.

Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 24 marca 2023 r.

Na mocy uchwały Nr LIX/392/2023 Rada Powiatu w Myśliborzu nadała nowe brzmienie Załącznikowi Nr 2 do uchwały Nr XXXII/231/2021 Rady Powiatu w Myśliborzu z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie określenia zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowisko kierownicze oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradni psychologiczno-pedagogicznej, nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Myśliborski¹⁾.

Organ stanowiący Powiatu Myśliborskiego w § 4 Załącznika do uchwały Nr LIX/392/2023 postanowił, że w przypadkach uzasadnionych szczególnymi warunkami funkcjonowania szkoły (zespołu szkół) lub

¹⁾ Dz. Urz. Woj. Zacho. z 2021 r., poz. 1843.

placówki oświatowej, powodującymi znaczne zwiększenie zadań na stanowisku kierowniczym, dyrektor może zwrócić się do Zarządu Powiatu w Myśliborzu z wnioskiem o zwolnienie go lub członka zespołu kierowniczego szkoły/placówki w całości lub w części z obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru godzin zajęć, określonego w § 1 (ust. 1). Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 może być cofnięte przez Zarząd Powiatu w Myśliborzu w każdym czasie, z chwilą ustania przyczyn je uzasadniających (ust. 2).

W podstawie prawnej kwestionowanej uchwały powołano art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela²⁾, zgodnie z którym organ prowadzący szkołę lub placówkę określa: zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. Z kolei, przepis art. 42 ust. 6 tej ustawy stanowi, że Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. W związku z brzmieniem art. 91d pkt 1 Karty Nauczyciela, niesporne jest, że kompetencje płynące z art. 42 ust. 7 należą do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego.

Na przestrzeni ostatnich lat w orzecznictwie sądownoadministracyjnym w wyraźny sposób wykształcił się pogląd negujący możliwość przyznawania obniżek tygodniowego wymiaru godzin zajęć bądź zwolnień od obowiązku ich realizacji – wymienionym z imienia i nazwiska dyrektorom konkretnych placówek oświatowych.

W orzecznictwie zwraca się przede wszystkim uwagę, że przyznanie zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć bądź obniżenie pensum dyrektorowi konkretnej placówki narusza zasadę równości. Jak podkreśla Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z dnia 7 czerwca 2022 r. sygn. akt III OSK 5170/21, III OSK 5192/21, III OSK 5218/21 w takim przypadku *mogłoby bowiem dojść do sytuacji, w której pomimo tożsamy warunków pracy, wielkości i typu szkoły w odniesieniu do kilku placówek, ze zwolnienia korzystałby wyłącznie dyrektor jednej z nich. W związku z tym organ winien określić warunki zwolnienia jednakowe dla osób określonych w art. 42 ust. 6 KN, we wszystkich placówkach spełniających określone kryteria (przy uwzględnieniu wyżej wskazanych przesłanek ustawowych), dla którego organem prowadzącym jest gmina. Taki zaś akt – jako zawierający normy o charakterze abstrakcyjnym i generalnym – stanowi akt prawa miejscowego (zob. wyrok WSA w Olsztynie z 18 lutego 2020 r., II SA/Ol 1116/19). Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, że organ prowadzący nie posiada kompetencji do indywidualnego zwolnienia dyrektora (wskazanego z imienia i nazwiska) konkretnej placówki od obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru zajęć, co ma miejsce w niniejszej sprawie.*

Sąd wskazuje w ww. orzeczeniach również, że przepis art. 42 ust. 7 pkt 2 ma charakter stricte ustrojowy, natomiast granice przyznanego uprawnienia i jego istota określona została w art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela, z którego wynika, że obniżenie obowiązkowego wymiaru godzin zajęć bądź zwolnienie z obowiązku ich realizacji powinno przyjąć formę zasad skierowanych do wszystkich nauczycieli, o których mowa w tym przepisie, uwzględniających wielkość i typ szkoły, a także warunki pracy. Organ winien więc określić warunki zwolnienia bądź obniżenia wymiaru godzin zajęć jednakowe dla osób określonych w art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela, we wszystkich placówkach spełniających określone kryteria (przy uwzględnieniu wyżej wskazanych przesłanek ustawowych), dla którego organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego. To zatem ustalone przez organ prowadzący w drodze aktu o charakterze normatywnym zasady mają stanowić bezpośrednie źródło uprawnień dla adresatów norm w nich zawartych. W ten sposób bowiem, każdy nauczyciel wykonujący obowiązki na stanowisku kierowniczym przy spełnieniu jasno sformułowanych w tego rodzaju uchwale przesłanek będzie mógł korzystać na takich samych zasadach jak inni nauczyciele (a więc równych) z uprawnień przewidzianych w tej uchwale.

W świetle powyższego zatem, nie jest prawidłowe postanowienie zamieszczone w § 4 Załącznika do uchwały Nr LIX/392/2023. Po pierwsze bowiem warunek uzyskania zwolnienia z obowiązku realizacji godzin zajęć bądź obniżki wymiaru godzin zajęć innej niż określona w § 1 ust. 1 ww. Załącznika do uchwały jest nieprecyzyjny i niedookreślony, uchwałodawca posłużył się tutaj zwrotem „znaczne zwiększenie zadań”, a także „w przypadkach uzasadnionych szczególnymi warunkami funkcjonowania szkoły” nie wskazując, jak należy je rozumieć. Po drugie, stanowiąc w ten sposób Rada przyznała Zarządowi kompetencję do jednostronnego arbitralnego decydowania, kiedy dany wniosek dyrektora zasługuje na uwzględnienie, to znaczy, czy przedstawione w nim argumenty pozwalają na przyjęcie, że zadania dyrektora zwiększyły się „znacznie” albo dany przypadek jest „uzasadniony”. Tymczasem, skoro przepis art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela nie uprawnia do podejmowania uchwał w przedmiocie przyznania indywidualnej obniżki

²⁾ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r., poz. 1762 z późn. zm.).

obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczyciela ani też indywidualnego zwolnienia go z obowiązku realizacji tych zajęć, to tym samym Rada nie może delegować takiego uprawnienia na Zarząd, tak jak uczynił to organ stanowiący Powiatu Myśliborskiego w kwestionowanych unormowaniach.

W świetle przedstawionej argumentacji, stwierdzenie nieważności § 4 Załącznika do uchwały Nr LIX/392/2023 Rady Powiatu w Myśliborzu z dnia 20 marca 2023 r. *zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowisko kierownicze oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradni psychologiczno-pedagogicznej, nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Myśliborski*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Mateusz Wagemann

II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI